

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

18. maj 2022

Folketingets Kulturudvalg har den 21. april 2022, efter ønske fra Birgitte Bergman (KF), stillet mig følgende spørgsmål nr. 242 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for den danske rettighedsmodel, herunder klarering af rettigheder og pengestrømmene imellem de kollektive forvaltningsorganisationer som fx Copydan og Create Denmark siden 2014?

Svar:

Det lægges til grund, at der med den danske rettighedsmodel menes det danske aftalelicenssystem. Spørgsmålet er i øvrigt meget bredt formuleret, og besvarelsen er derfor afgrænset til det audiovisuelle område og forvaltningsorganisationerne Copydan Verdens TV og Create Denmark.

Aftalelicens er en aftale forhandlet med en organisation, som repræsenterer en tilpas mængde rettighedshavere. Aftalelicenskonstruktionen er kendetegnet ved, at en aftale indgået mellem en bruger – fx DR – og en kollektiv forvaltningsorganisation – fx Copydan Verdens TV - udstrækkes til også at dække de rettighedshavere, som ikke er repræsenteret af organisationen – dvs. alle. Modellen er velkendt i dansk og nordisk ophavsret. Hensynet bag aftalelicensen er at give nem adgang til alle relevante rettigheder til en given brug, skabe forsyningssikkerhed for brugerne og samtidig sikre, at rettighedshaverne modtager betaling for brug af deres rettigheder.

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet bidrag fra Create Denmark, der oplyser følgende:

”Den danske rettighedsmodel, hvorefter kunstnerne honoreres med en supplerende rettighedsbetaling, der afhænger af tjenesternes løbende udnyttelse af deres rettigheder, er grundlæggende todelt: Kunstnerforbundene sikrer via aftale- og overenskomstpraksis en honorering til kunstnerne for tjenesternes egen (primære) udnyttelse af dansk indhold, mens Copydan sikrer kunstnerne honorering for bl.a. tv-distributørers kommercielle gengivelse af dette indhold.

Som følge af udviklingen i markedet med migrering fra lineært tv til streaming og udbredelsen af globale streamingtjenester på det danske marked besluttede en bred kreds af kunstnerforbund i 2016 at etablere en ny kollektiv organisation (Create Denmark) med henblik på at sikre en videreførelse af den danske rettighedsmodel på streamingområdet, fordi det som et relativt nyt område ikke var nærmere reguleret i forbundenes aftale- og overenskomstpraksis, der oprindeligt har handlet om tv-udsendelse. Create Denmarks formål er således via kollektiv forvaltning at sikre ordnede forhold på rettighedsområdet i relation til streamingtjenesternes egen (primære) udnyttelse af dansk audiovisuelt indhold samt at understøtte Copydan-systemet.

Create Denmark har været igennem en længere opstartsfasen, og det var først i 2019 at foreningen i praksis begyndte at administrere rettighedsvederlag. Der foreligger derfor ikke pengestrømme af relevans i perioden op til 2019. Hvad angår perioden fra 2019 og frem, kan det oplyses, at Create Denmark er underlagt Lov om Kollektiv Forvaltning af Ophavsrettigheder, og at foreningen årligt har offentliggjort en gennemsigtighedsrapport, der indeholder en specifikation over foreningens pengestrømme. Disse rapporter er tilgængelige på foreningens hjemmeside (www.createdenmark.dk), hvortil der henvises.”

Til brug for besvarelsen har jeg ligeledes indhentet bidrag fra Copydan Verdens TV, der oplyser følgende:

”Der spørges til ”den danske rettighedsmodel, herunder klarering af rettigheder” og til ”pengestrømmene imellem de kollektive forvaltningsorganisationer som fx Copydan og Create Denmark siden 2014”.

I Copydan regi indebærer ”den danske rettighedsmodel”, at kunstnere og kulturproducenter modtager betaling, når virksomheder bruger og laver forretning på deres indhold. Betalingen er baseret på, at kunstnere og kulturproducenter ikke overdrager alle deres rettigheder, og derved bibeholder en adgang til at få betaling for rettighederne (klarering) alt efter, hvor værdifuldt indholdet viser sig at være. Modellen indebærer, at virksomheder, som laver forretning på kunstnere og kulturproducenters indhold, betaler en andel af deres indtjening retur i det kulturelle kredsløb. Herved sikres betaling og finansiering af nyt indhold (tv, musik, film etc.).

Der er ikke pengestrømme imellem Copydan og Create Denmark. Hverken i 2014 eller senere.

Copydan varetager rettighedsforvaltning inden for afgrænsede områder. De pågældende områder er baseret på, at Folketinget på disse områder har ønsket, at der blev skabt en infrastruktur, hvor brugere kan få adgang til de rettigheder, som de ønsker at bruge, og rettighedshavere kan få betaling for denne brug. Folketinget har bl.a. besluttet dette inden for kundskabsformidling, indholdsdistribution og arkivudnyttelser. Rammerne for

forvaltningen er reguleret i Lov om kollektiv forvaltning. Afregningen til rettighedshaverne fremgår af transparensrapporter, som er offentligt tilgængelige på Copydans website."

Jeg kan henholde mig til Create Denmark og Copydan Verdens TVs oplysninger.

Ane Halsboe-Jørgensen